

Biện pháp rèn kỹ năng tự học cho sinh viên theo hình thức đào tạo tín chỉ ở Trường Cao đẳng Yên Bái

Đinh Thị Thu*, Lê Thị Ngọc Hoa*

*ThS. Trường Cao đẳng Yên Bái

Received: 30/11/2023; Accepted: 6/12/2023; Published: 18/12/2023

Abstract: Self-study is a form of individuals self-organizing and self-controlling their cognitive activities. Self-study not only helps learners expand and deepen what they have learned, but is the main way to practice skills, apply them, and form personal qualities and abilities. Therefore, self-study is an indispensable activity for students of colleges and universities. The article presents some measures to train students' self-study skills in the form of credit training at Yen Bai College to help students improve their self-study skills and "self-training" capacity, contributing to the formation, Reinforce life skills for students in the current period.

Keywords: Self-study, credits, students, measures.

1. Đặt vấn đề

Với hình thức đào tạo theo tín chỉ, tất cả các loại giờ dạy theo học chế tín chỉ đều nhấn mạnh việc tự học, tự nghiên cứu của sinh viên (SV). Kết quả tự học, tự nghiên cứu của SV có ảnh hưởng rất lớn đến thành công của giờ dạy và kết quả đào tạo của nhà trường.

Từ năm 2013, trường CĐSP Yên Bái áp dụng hình thức đào tạo tín chỉ đối với ngành Cao đẳng GDMN. Đến ngày 01/7/2022 theo Quyết định số 377/QĐ-LĐTĐ ngày 29/4/2022 của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về việc sáp nhập nguyên trạng Trường Cao đẳng Văn hóa, Nghệ thuật và Du lịch Yên Bái, Trường Cao đẳng Sư phạm Yên Bái, Trường Mầm non Thực hành trực thuộc Sở Giáo dục và Đào tạo vào Trường Cao đẳng Y tế Yên Bái và đổi tên thành Trường Cao đẳng Yên Bái. Trường Cao đẳng Yên Bái đã ban hành Quyết định số 386/QĐ - CĐYB ngày 27 tháng 9 năm 2022 của Trường Cao đẳng Yên Bái Quy định về việc ban hành Quy chế đào tạo trình độ cao đẳng nhóm ngành đào tạo GV theo phương thức đào tạo tín chỉ. Trường tiếp tục triển khai, áp dụng hình thức đào tạo tín chỉ đối với ngành Cao đẳng khác trong nhà trường. Qua quá trình tham gia giảng dạy theo hình thức đào tạo tín chỉ, tôi xin chia sẻ một số biện pháp rèn luyện kỹ năng tự học (KNTH) cho SV theo hình thức đào tạo tín chỉ tại trường Cao đẳng Yên Bái.

2. Biện pháp rèn luyện KNTH cho SV

2.1. Tăng cường giáo dục nhằm nâng cao nhận thức, xây dựng động cơ và thái độ tự học đúng đắn cho SV.

Bồi dưỡng động cơ tự học, tự nghiên cứu cho SV giúp họ xác định được mục tiêu "Học để làm người, làm cán bộ, học để phụng sự tổ quốc, phụng sự nhân dân", và hơn thế đặc trưng của việc học trong thế kỉ 21 là học tập suốt đời, dựa trên 4 trụ cột của giáo dục:

Học để biết, học để làm, học để hợp tác cùng chung sống và học để làm người.

Tổ chức tốt các hoạt động nhằm nâng cao nhận thức, xây dựng động cơ đúng đắn cho SV. Tiếp tục thông qua tuần sinh hoạt SV đầu năm học: Phổ biến quy chế, quy định, mục tiêu chương trình đào tạo góp phần tác động đến nhận thức của SV, giúp SV xác định được động cơ học tập đúng đắn và có định hướng phân đầu, rèn luyện, tự học, tự nghiên cứu ngay từ đầu khóa học hay đầu mỗi năm học. Thông qua các hoạt động ngoại khóa chuyên môn của các khoa, tổ, và các phong trào hoạt động đoàn thể trong nhà trường tạo cơ hội để SV thể hiện tài năng và năng lực tự học, tự rèn luyện của mình. Việc cải tiến nội dung sinh hoạt lớp, sinh hoạt chi đoàn, hội, gắn nội dung sinh hoạt với chủ đề học tập, tạo cho SV hứng thú trong việc học tập từ đó say mê, tự giác trong học tập.

GV quan tâm thường xuyên lồng ghép việc giáo dục ý thức tự học thông qua các giờ học trên lớp. Trên lớp, mỗi GV phải thực sự là một tấm gương về tự học, tự nghiên cứu để SV học tập, noi theo.

2.2. Tổ chức tốt các hoạt động giáo dục nhằm bồi dưỡng, rèn luyện KNTH cho SV.

Để thực hiện có hiệu quả quá trình giáo dục theo hình thức đào tạo tín chỉ thì vấn đề tự học của SV càng cần được quan tâm. Chất lượng và hiệu quả tự học của SV sẽ được nâng lên khi SV có KNTH tốt. Việc tổ chức bồi dưỡng, rèn luyện KNTH là yếu tố quan trọng quyết định sự thành công của hình thức đào tạo tín chỉ và là yếu tố quan trọng, cần thiết giúp SV đạt hiệu quả cao trong học tập.

GV có thể rèn một số KNTH cho SV thông qua hoạt động giảng dạy trên lớp, hoạt động chuyên đề của khoa, tổ, các hoạt động ngoại khóa chuyên đề, hội thảo, cụ thể:

Hướng dẫn SV hiểu và sử dụng có hiệu quả để cương môn học trong quá trình tự học.

Rèn cho SV KN lập kế hoạch tự học cho từng môn học theo buổi, tuần, tháng và kỳ phù hợp đảm bảo tính khoa học, khả thi.

Rèn cho SV KN đọc sách và tài liệu tham khảo: SV cần có cách đọc phù hợp, có lúc đọc nhanh, đọc có trọng tâm, có lúc lại đọc kỹ, đọc toàn bộ sách. Khi đọc sách phải tích cực tư duy, ghi chép những nội dung quan trọng, biết khái quát và hệ thống vấn đề. Trong quá trình đọc cần tập trung cao độ, cần có sự phân tích, khái quát, đối chiếu những thông tin đã đọc được trong sách.

Rèn KN nghe và ghi chép: rèn luyện cho SV khả năng nghe và ghi chép nhanh, khái quát các vấn đề chính bằng cách viết tắt, gạch chân, tóm lược bằng sơ đồ hình vẽ những ý chính, những luận điểm quan trọng.

Rèn KN làm việc nhóm cho SV: GV lựa chọn nội dung, vấn đề làm việc nhóm phù hợp. Thường xuyên thay đổi hình thức hoạt động theo nhóm (nhóm nhỏ, nhóm vừa, nhóm lớn). Hướng dẫn, rèn luyện SV KN làm việc nhóm (tác phong tạo nhóm nhanh nhẹn, cử nhóm trưởng điều hành nhóm, cử thư kí ghi chép nội dung làm việc, giao nhiệm vụ làm việc cụ thể cho các thành viên trong nhóm phù hợp, chia sẻ và thống nhất ý kiến). Thường xuyên thay đổi nhóm trưởng và thư ký sao cho tất cả các SV đều được giữ vai trò đó nhằm phát huy tính tích cực làm việc nhóm và rèn KN làm việc nhóm cho SV.

2.3. Tăng cường đổi mới phương pháp dạy học phù hợp với hình thức đào tạo tín chỉ.

Phương pháp giảng dạy trong hình thức đào tạo tín chỉ không phải là mới, thực tế đó chính là những phương pháp dạy học tích cực đã áp dụng đối với hình thức đào tạo theo niên chế. Đổi mới phương pháp dạy học theo hình thức đào tạo tín chỉ cần chú trọng:

GV cải tiến bài soạn, thiết kế nội dung tổ chức hoạt động dạy học theo hướng “phát hiện vấn đề - giải quyết vấn đề - nảy sinh vấn đề mới - giải quyết”

Thay đổi phương pháp dạy học theo hướng GV tổ chức, hướng dẫn, điều khiển, trọng tài, cố vấn, kết luận, kiểm tra, đánh giá còn SV là chủ thể tích cực của hoạt động. SV chủ động tham gia hoạt động, phát hiện vấn đề và giải quyết vấn đề. GV cần chú trọng đổi mới phương pháp dạy học – tự học, dạy SV cách học, cách tư duy đồng thời rèn cho SV KNTH, tự nghiên cứu.

2.4. Cải tiến hình thức và nội dung kiểm tra, đánh giá kết quả tự học của SV theo hình thức đào tạo tín chỉ nhằm tạo động lực thúc đẩy sinh viên tự học.

Mục đích của kiểm tra, thi, đánh giá kết quả các môn học là để biết được hiệu quả và chất lượng giảng dạy của GV và kết quả học tập của SV, nó cũng được

coi như là một biện pháp rèn KNTH, tự nghiên cứu của SV.

Căn cứ và quy chế đánh giá điểm học phần theo hình thức đào tạo tín chỉ của nhà trường, căn cứ vào đặc thù môn học được phân công giảng dạy, mỗi GV có cách thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV cho phù hợp.

Để việc kiểm tra, đánh giá kết quả tự học của SV có hiệu quả, quá trình kiểm tra đánh giá phải đảm bảo tính khách quan, công bằng, khoa học, chính xác để nó thực sự có tác dụng kích thích sự phát triển và giáo dục tính nghiêm túc, kỷ luật, trung thực trong học tập, thi cử, cụ thể:

Cải tiến công tác ra đề thi: Việc ra đề thi cần sát với nội dung môn học, nội dung đề thi phải đảm bảo tính khoa học, chính xác, chặt chẽ, phù hợp với trình độ nhận thức của SV. Đề thi phải phát huy được khả năng tư duy, sáng tạo của SV. Đề thi phải tránh việc SV quay cóp, học thuộc lòng, học vẹt, học tủ, học lệch.

Cải tiến hình thức và phương pháp kiểm tra, thi cử: thi viết, vấn đáp, trắc nghiệm khách quan, viết tiểu luận hoặc kết hợp các hình thức trên. Kết hợp giữa thi lý thuyết với thực hành, trắc nghiệm với tự luận.

Đặc biệt tăng cường bồi dưỡng, rèn luyện KN tự kiểm tra, tự đánh giá kết quả tự học của SV để tự mỗi SV có biện pháp cụ thể phát huy ưu điểm và khắc phục hạn chế nhằm nâng cao kết quả tự học của bản thân.

3. Kết luận

Tự học là vấn đề có ý nghĩa quan trọng cả về lý luận và thực tiễn trong phương pháp giáo dục hiện nay, đặc biệt là đối với hình thức đào tạo tín chỉ. Bằng phương pháp tự học, người học có thể chủ động chiếm lĩnh tri thức, học thường xuyên, học suốt đời để đáp ứng yêu cầu của xã hội. Để tự học có hiệu quả, người học cần có KNTH, vì vậy rèn KNTH cho SV càng trở nên quan trọng và cấp thiết của quá trình dạy – học ở nhà trường.

Qua kết quả khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp và thực tế giảng dạy, áp dụng các biện pháp trên, đánh giá kết quả nhận thấy các biện pháp rèn KNTH cho SV đã đề xuất có tính khả thi và bước đầu mang lại hiệu quả cao, KNTH của SV theo hình thức đào tạo tín chỉ tại trường Cao đẳng Yên Bái đã được nâng cao.

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Thị Thanh Mai, Nông Thị Hà (2007), “Tăng cường khả năng tự học của SV qua hướng dẫn cách học”, Tạp chí Giáo dục, (Kì 2), tr.17-18.
2. Nguyễn Thanh Thủy (2016), “Hình thành KNTH cho SV, nhu cầu thiết yếu trong đào tạo ngành Sư phạm”, Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Nai, (Số 03), tr.10-13.